

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnşaat maliyetleri, imalat miktarı ile o imalat için belirlenen fiyatın çarpı ile toplamıdır. Bu bağlamda inşaat maliyetlerinin imalatın gerçekleştirildiği dönemden bağımsız olarak düşünmek mümkün olmayacaktır. Yıllara sari işlerde maliyetler piyasalarda oluşan değişimlerden birinci derecede etkilenmekte olup, inşaat iş gruplarında, imalatların payları takribi olarak aşağıda belirlenmiştir.

İNŞAAT İŞLERİ İŞ GRUPLARI

Takribi iş grupları aşağıdaki gibidir:

1-Üst yapı(bina) inşaatları

- a. %60 civarında inşaat imalatları
- b. %30 civarında mekanik-elektrik tesisat imalatları
- c. %10 civarında altyapı ve peyzaj imalatları

2- Hidrolik yapılar – Barajlar

- a. %10 civarında toprak işleri
- b. %80 civarında beton – enjeksiyon imalatları
- c. %10 civarında mekanik imalatları

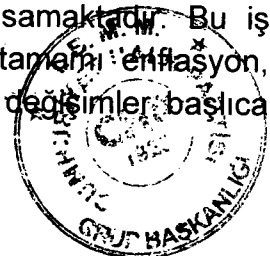
3- Yol – Ulaşım yapıları

- a. %30 civarında toprak işleri
- b. %30 civarında üst yapı imalatları
- c. %30 civarında sanat yapıları (tünel, köprü vb.)
- d. %10 civarında mekanik – elektrik imalatları

4- Su isale – Sulama yapıları

- a. %20 civarında toprak işleri
- b. %10 civarında beton-sanat yapıları imalatları
- c. %60 civarında boru, borulama ve teçhizat işleri
- d. %10 civarında elektrik-mekanik imalatları

- I. Yukarıda belirten iş grupları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Devlet Su İşleri, Karayolları gibi kamu kurum ve kuruluşlarına taahhüt konusu olarak ülkemizde yapılan inşaat sektörü yapılarının neredeyse tamamını kapsamaktadır. Bu iş gruplarının alt kırınımlarını oluşturan imalatların neredeyse tamamı enflasyon, döviz kurundaki değişimler, enerji ve akaryakıt fiyatlarındaki değişimler başlıca olmak üzere piyasa hareketlerinden doğrudan etkilenmektedir.

- i. Toprak işleri maliyetleri; doğrudan akaryakıt, makine amortismanları ve enerji fiyatlarıyla bağlantılıdır.
 - ii. Kaba ve ince imalat maliyetleri; gerek beton, demir gibi ağırlıklı inşaat malzemelerin döviz fiyatlarına paralelliği; gerekirse ithal malzeme miktarları nedeniyle döviz fiyatlarıyla doğrudan bağlantılıdır.
 - iii. Mekanik – Elektrik imalatları maliyetleri ise tamamen enflasyon, döviz ve enerji fiyatlarına bağlıdır.
- II. İnşaat maliyetlerinin, sadece imalatların yapıldığı dönemde hesaplana bilirliği dolayısıyla idareler bazı tedbirler uygulanmaktadır. Bunlardan en yaygın olanı idarelerin, enflasyonla orantılı olarak yüklenicilere fiyat farkı ödenmesi durumudur. Ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerin piyasa değişim frekanslarının dalga boyları çok büyük olduğu durumlarda ayrıca ilgili ihalelerin sulh yolu ile feshi, ekstra fiyat farkı ödenmesi gibi ek tedbirler alınmaktadır. Yakın tarihe kadar görünen bu tedbirler sayesinde yüklenicilerin iflasına neden olabilecek piyasa hareketleri ve kriz etiketleri; idare müdahalesi ile apsorbe edilebilmektedir. Artık görülemeyen bu müdahaleler dışında, sadece enflasyon paralelinde fiyat farkı ödemelerinin çok yetersiz kaldığı görülmektedir.
- a) Amerikan Doları, TCMB efektif satış kuru 1.12.2014 tarihinde 2.22 TL iken 28.03.2018 tarihinde 4 TL dir. Artış oranı %80.18 dir.
 - b) Euro, TCMB efektif satış kuru 1.12.2014 tarihinde 2.77 TL iken 28.03.2018 tarihinde 4.96 TL dir. Artış oranı %79.06 dir.
 - c) Nervürlü inşaat Demiri(Ø8/ Ø32) Kardemir A.Ş. satış verilerine göre 14.01.2016 tarihinde 992.00 TL iken 07.03.2018 tarihinde 2352,00 TL dir. Artış oranı %137,10 olmuştur.
 - d) Motorin litre/Türk lirası fiyatı; 29.03.2016 tarihinde 3.58 iken 29.03.2018 tarihinde 5.29 olmuştur. Artış oranı %47.76 dır.
 - e) Asgari ücret; 01.01.2015 tarihinde 1.201.50 TL (brüt) iken 28.03.2018 tarihinde 2.209,50 TL (brüt) olmuştur. Artış oranı %68,91 dir.

Bu artış miktarlarına karşılık, yapım işlerinde ihale uygulama yönetmeliği gereğince ödenebilecek fiyat farkı oranları %10 mertebelerindedir.(Yİ-ÜFE Değişimleri uyarınca) örneğin 2017 yılı ödenebilecek en fazla fiyat farkı miktarı %9,94 tür.

Yukarıda belirtmiş olduğum bilgiler ışığında; genel inşaat maliyetlerinde gerçekleşen öngörülmeleyen artışlar ve fiyat farkı ödemelerinin yetersiz kalışı ve müteahhitlere ödemelerinin yapılmamasından dolayı yaşanan mağduriyetlerin araştırılması ve ödemelerin neden yapılmadığının veya kimlere yapılip, kimlere yapılmadığının tespiti amacıyla Meclis, Araştırma Komisyonu kurulmasını saygılarımla arz ederim.

Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Sergin Tahir
Kemal ZEYBEK
Sarıhan
İsmail BAKIR
İSPAR 77

(828 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
6. Çeltik Arzu	Karşıyaka	[İmza]
Serkan Topal	Harik	[İmza]
Kazım Alsun	Darülsani	[İmza]
9. Hüseyin Yıldız	Aydın	[İmza]
10. Hayran Arın	Karşıyaka	[İmza]
11. Ali Haydar AKKURBAN	Ankara	[İmza]
12. Hayati Teber	Samsun	[İmza]
14. Necdi Candöndü	Karşıyaka	[İmza]
14. Burak YARMAK	İSTANBUL	[İmza]
15. Kerem Durmaz	Tokat	[İmza]
16. Davut Adigüzel	İstanbul	[İmza]
17. İsmet Fethi Güner	Uşak	[İmza]
18. Bülent Y. Behtaroğlu	Giresun	[İmza]
19. Nurdan Altın Kaya	Bursa	[İmza]
20. Ceylan YILMAZ	Tekirdağ	[İmza]
21. Tuncer Kaya	Karşıyaka	[İmza]
22. TACETTİN BAYIR	İzmir	[İmza]

